

Bezpečnost, demokracie a města: Manifest z Aubervilliers a Saint-Denis

V době, kdy Evropa a celý svět procházejí hospodářskou krizí, která může ohrozit sociální a kulturní dědictví dvacátého století, místní orgány, instituce a zástupci občanské společnosti se sešli na konferenci pořádané Evropským fórem pro bezpečnost ve městech (EFUS) v Aubervilliers a Saint - Denis, a snažili se znovu poukázat na skutečnosti, které ukazují, že politiky v oblasti sociální prevence jsou zvláště účinné, pokud jde o boj proti násilí a zločinu. Dovolte nám připomenout, že prevence je levnější než ostatní politiky, a to jak z hlediska nákladů pro naše hospodářství, tak i naši společnost.

To vedlo síť EFUS k tomu, aby zvolila „budoucnost prevence“ jako téma pro svou pátou mezinárodní konferenci v Aubervilliers a Saint-Denis konanou ve dnech 12. - 14. prosince 2012, která tak následovala po konferencích v Montrealu, Paříži, Neapoli a Zaragoze, a v průběhu kterých se sešlo více než 900 lidí, včetně zástupců z 200 měst a 40 zemí z pěti kontinentů.

Tato konference byla zakončena přijetím Manifestu, který je uveden níže, a po kterém následují konkrétní doporučení z tematických zasedání konference.

Tento Manifest vyjadřuje závěry z konference a zásady obhajované jeho účastníky a stanovuje zásady a hodnoty společenství sítě EFUS. Manifest je navržen tak, aby se stal zdrojem podpory a inspirace pro místní orgány při vytváření a prosazování své bezpečnostní politiky. Cílem je rovněž přinést hlas místních samospráv směrem k národním, evropským a mezinárodním institucím.

Manifest je prostředkem, jak podpořit zapojení občanů do otázek bezpečnosti a jak podnítit debaty s občany po celé Evropě.

Vyzýváme místní úřady z celé Evropy, aby demonstrovaly své zapojení do bezpečnějších a spravedlivějších měst tím, že přijmou zásady Manifestu a budou je obhajovat a podporovat ve svých místních politikách.

Guilherme Pinto,
předseda EFUS

Výzvy pro Evropu

Současný stav globálních změn znamená, že v budoucnu budeme čelit obrovským environmentálním, sociálním, hospodářským a finančním problémům.

Evropa trpí rozdíly a nerovnostmi, zejména díky obrovské nezaměstnanosti, která uvrhla evropské občany do stavu úzkosti, způsobila oslabení sociální struktury a snížila důvěru v budoucnost.

Tváří v tvář nekontrolované globalizaci, jejíž příležitosti nejsou vždy plně využity, má Evropa tendenci se stát roztříštěnou a stáhnout se do sebe. Krize ohrožuje evropskou sociální soudržnost a solidaritu a dává možnost růstu sobectví a individualismu.

Pocity nedostatečné bezpečnosti dosáhly nebývalé úrovně a občané přestali politice důvěřovat a popírají její schopnost změnit běh událostí.

Organizovaná a finanční trestná činnost, relativně se nepodílející na veřejných politických zájmech, představuje v současné době ohrožení sociální rovnováhy a našich demokratických základů.

Evropa nedrží krok s těmito problémy, protože její sociální a ekonomický program dostatečně neodpovídá očekáváním ze strany občanů a neusnadňuje jejich podporu.

Přestože byl učiněn značný pokrok, především v zajištění míru po dobu 65 let, Evropa nevyvolává ve svých občanech silný pocit sounáležitosti, což brání společnému investování.

Nebezpečí autoritářství

Tváří v tvář těmto výzvám, existuje zde velké riziko, že řešeny budou pouze nejviditelnější projevy těchto nerovnováh: projevy chudoby, městských nepokojů, obchodování s lidmi, zvyšování závislosti a zneužívání návykových látek, násilí na základě pohlaví, násilí mezi mládeží a anti-sociální chování.

V krátkodobém horizontu, autoritářské reakce na tyto problémy apelují na orgány, aby jednaly, a to z důvodu jejich viditelnosti.

V dlouhodobém horizontu tento přístup způsobí velké sociální a ekonomické náklady a vážně ohrozí naše práva a svobody.

S ohledem na sociální, ekonomické a environmentální problémy v blízké budoucnosti jsme nuceni u každého z našich rozhodnutí týkajících se budoucnosti našich obcí přemýšlet jak v krátkodobém, tak i v dlouhodobém horizontu.

To nás nutí přehodnotit naše priority, obnovit naše způsoby práce. Nabízí se nám příležitost pro inovaci.

Nechť převládne důvod

Demokratická debata, živena vědou a poznáním, nám umožňuje lépe posoudit finanční a ekonomické důsledky našich rozhodnutí pro budoucnost.

Naše reakce na současný zmatek musí postupovat podle této těžké a náročné trasy. Více než kdy jindy by bezpečnostní politika měla být postavena na rovnováze mezi sankcí a prevencí.

Města musí zajistit, aby veřejné úřady reagovaly na nejmenší, stejně jako i na nejzávažnější

trestnou činnost soudržně.

Prevence: volba pro budoucnost

Svým rozhodnutím zaměřit svou práci na konferenci na budoucnost prevence podporují města v síti EFUS optimistickou dynamiku s cílem čelit paralyzujícímu pocitu strachu. Odmítnutím fatalismu spojeného s obdobím hospodářské krize je naší odpovědností zjistit, kde je možno učinit svobodnou volbu a investovat do rozvojových příležitostí.

Volba prevence musí být podporována jako racionální, strategická možnost, která ukazuje nejlepší poměr nákladů a přínosů. V souvislosti s rozpočtovou restrukturalizací a omezením v nadcházejících letech, partneři v oblasti bezpečnosti musí být schopni myslet jak kreativně, tak i pragmaticky. Za účelem dosažení maximální účinnosti, je v rámci společného projektu nutné zdůraznit význam partnerství a pracovních vztahů mezi zúčastněnými stranami, a to jak z veřejné, tak i ze soukromé sféry.

Bezpečnost a udržitelný rozvoj

Uplatňováním zásad Aalborgské charty města sítě EFUS usilují o vysokou kvalitu života pro všechny. Odmítají krátkodobé nouzové řízení a podporují politiky zaměřené na udržitelnost.

Místní úřady se rozhodly investovat do prevence, aby tak zajistily, že bezpečnost budoucích generací, nezbytná pro kvalitu života ve městech, bude základním právem všech.

Občané v centru

Bezpečnostní politiky by měly být navrženy a koncipovány podle individuálních a společných potřeb občanů, a nikoliv podle veřejných institucí. K tomu je nutná všeobecná podpora participace obyvatel a občanská společnost musí hrát roli ve všech fázích procesu tvorby politiky, od koncepce k realizaci, až po vyhodnocení.

Budoucí prevence může být navržena a dosažena s plným zapojením mladých lidí, kteří jsou až příliš často stigmatizováni a stávají se oběťmi násilí. Je třeba obnovit konkrétní cíle a prostředky vyjádření ve společném politickém projektu, který spojuje evropské občany. Tato aktivní forma občanství zahrnuje zapojení občanů do oblasti bezpečnosti, zejména prostřednictvím občanského vzdělávání a podpory hodnot jako je spravedlnost a demokracie.

Politika založená na informacích

Veškerá politika by měla zohledňovat nejnovější technické a vědecké poznatky a podporovat výzkum a vývoj. K tomu města potřebují najít způsob, jak zajistit, aby jejich politiky byly definovány a vedeny jak kvalitativními, tak i kvantitativními údaji, a aby nebyly založeny na předsudcích či ideologických postojích. Města se musí zavázat k systematickému posuzování svých preventivních opatření, aby zvýšila jejich účinnost, a tím posunula prevenci do nové etapy profesionalizace.

Evropa měst

Evropská města se vyznačují existencí veřejných prostranství, která sdílejí různé skupiny obyvatel. Města chtějí tuto městskou charakteristiku zachovat a rozvíjet. Prioritou je vytváření sociálních vazeb a družnosti: zajišťování bezpečnosti neusiluje o to, aby se občané vzájemně odcizili, ale spíše o vytváření společných prostor, kde bude zajištěna bezpečnost všech obyvatel. Veřejný prostor je ztělesněním sociální soudržnosti a symbolizuje vztah mezi občany a jejich městem.

Evropské a národní orgány nyní uznávají města za hlavní partnery. Vzhledem k tomu, že mají k občanům nejbližší, mají odborné znalosti v oblasti prevence, sankcí a solidarity a odborné znalosti v oblasti řízení každodenních problémů. Přidělení finančních a lidských zdrojů by mělo odrážet rozdělení kompetencí a mělo by respektovat partnerství a spolupráci mezi zeměmi, městy a občanskou společností.

Města mírového soužití

Města hájí Evropu, která je otevřená světu, respektuje zákony a nařízení, Evropu, která uchopila plný potenciál rozmanitosti svého obyvatelstva.

Města vyjadřují svá přání, aby se bezpečnost stala společenským dobrem, a to na základě dodržování základních práv, která budou zaručena jak ve veřejných prostorech, tak i v soukromých, a budou zaručena jak pro jednotlivce, tak i pro skupiny.

Taková bezpečnost je složitá otázka a musí být založena na širokém partnerství. Je navržena a realizována díky propojení politik v oblasti prevence, sankcí a solidarity. Prosazování práv žen a rovnosti pohlaví musí být systematické a konstantní. Proaktivní politiky podporující mírové soužití a družnost jsou pro naše společnosti nesmírně důležité, jinak budou mít tendenci se stáhnout do sebe.

Spravedlivé město je bezpečnější město.

*Tematická
doporučení*

Audity bezpečnosti, programy a hodnocení

S ohledem na to, že:

- Finanční rozpočty místních samospráv se snižují, je stále více důležitější, aby místní politiky v oblasti prevence kriminality byly rentabilní. Před realizací je nutné pečlivě zvážit potenciální opatření v oblasti prevence. Předchozí doporučení a publikace¹ zdůrazňovaly význam auditů bezpečnosti jako pomůcky při rozhodovacím procesu a pro racionální zdůvodnění veškerých investic. Rovněž umožňují pochopit celou řadu otázek, takže je možné připravit odpovídající a integrované strategie prevence kriminality.
- Na základě vědecké diskuse o metodologických nástrojích k porovnávání prevence kriminality byly v posledních letech zpracovány různé koncepty, metody a programy. Problémem však zůstává fakt, že vědecké požadavky nejsou vždy v souladu s očekáváním místních partnerů. Znalosti zůstávají nevyužity a místním strategiím stále chybějí základy postavené na spolehlivých faktech.

My, evropské místní úřady, předkládáme následující doporučení pro budoucnost prevence:

- Je nutné prozkoumat fakta, na kterých jsou opatření v oblasti prevence kriminality založena.
 - Problémy musí být analyzovány z hlediska jejich místních příčin, stejně jako jako musí být uvedeny do kontextu s regionální, národní a evropskou úrovní;
 - Sankční opatření musí být účinná;
 - Výsledky musí být vyhodnoceny podle definovaného účelu;
- Sdružení obcí a partnerství mezi výzkumnými pracovníky a místními úřady mají klíčový význam pro realizaci tohoto systematického procesu. K dosažení cíle široké prevence kriminality založené na faktech je nutná podpora národních orgánů, stejně jako i Evropské unie.

V následujících letech se zavazujeme:

- Zvyšovat povědomí o nutnosti strategií v oblasti prevence kriminality založených na faktech;
- Provéřit místní politiky v oblasti prevence kriminality podle jejich cílového zaměření a účinnosti;
- Zpracovat požadavky týkající se metodických nástrojů, které reagují na konkrétní situaci místních úřadů;
- Zavádět techniky, které poskytují systematický přístup k prevenci kriminality;
- Navazovat partnerství mezi výzkumnými pracovníky a místními úřady.

¹ Zaragozský manifest, Efus 2006, Příručka o auditu místní bezpečnosti, Efus 2008

S ohledem na to, že:

- Veřejné prostory mohou být využity jako nástroj pro mírové soužití a jsou i nutné pro zajišťování dobré kvality života obyvatel města;
- Veřejné prostory jsou kolektivním dědictvím, jsou místem pro setkávání, dialog, soužití, pro širokou řadu různých a veřejných účelů, stejně jako i pro kulturní obohacení. Proto by měly být doceněny, měly by být přístupné všem, měly by být místem, kde se lidé cítí bezpečně a příjemně;
- Vzhledem ke špatnému plánování nebo nevyváženému využití prostoru, mohou se na veřejných prostranstvích objevovat bezpečnostní problémy, asociální chování, kriminalita nebo pocity nedostatečné bezpečnosti, vedoucí ke konfliktu mezi těmi, kteří jej využívají;
- Mezi způsobem, jakým je veřejný prostor navržen a bezpečností tohoto prostoru, existuje přímá vazba;
- Dobře navržený veřejný prostor odpovídá potřebám občanů, obyvatel a uživatelů. Bezpečnost veřejných prostor závisí na mnoha aktérech a odbornících, kteří přispívají k jeho rozvržení, provozu nebo aktivitám. Různé prostory vyžadují specifické rozvržení, a proto i řešení "šitá na míru";
- Veřejný prostor se může stát prostorem pro zprostředkování a prostředkem k posílení mírového soužití, a to prostřednictvím každodenního způsobu jeho řízení a využívání pro různé aktivity.

My, evropské místní úřady, předkládáme následující doporučení pro budoucnost prevence:

- Občané, obyvatelé a všichni ti, kteří využívají veřejné prostory, by měli být do jejich navrhování a správy zapojeni;
- Při navrhování veřejných prostor by měly být vzaty v úvahu otázky bezpečnosti a prevence by měla být posuzována z hlediska územního plánování. K tomu je nutný dialog mezi designérem a uživatelem/správce, a to od samého počátku každého projektu;
- Mírové soužití ve veřejných prostorách by mělo být podporováno, pokud přispívá k sociální soudržnosti. Bezpečnost by měla být považována za jeden parametr z mnoha dalších;
- Je nutné omezit zvyšující se privatizaci veřejného prostoru, a bezpečnostní opatření by neměla vést k vyloučení určitých skupin lidí;
- Zohlednit by se měly změny ve využití veřejného prostoru, které nastanou v průběhu času, stejně jako i různé způsoby jeho využití v denních a v nočních hodinách;
- Problematika veřejného prostoru musí být řešena i s ohledem na problematiku rovnosti pohlaví;
- Nutné je rozvíjet způsoby, jakými budou veřejné prostory spravovány, a to s těmi, kteří jej využívají (na základě myšlenky sdílení a přivlastnění si místa a opětovného ujištění se o přítomnosti lidí), a přitom zabránit dominantnímu způsobu jejich obsazování;
- Nutné je přezkoumat přípravu různých partnerů, zejména architektů, urbanistů a úředníků města, s cílem zapracovat jejich know-how do kritérií kvality veřejných prostor.

V následujících letech se zavazujeme:

- Lépe definovat veřejné politiky týkající se různých uživatelů veřejných prostor: obyvatelé, podnikatelé a další osoby, které tradičně veřejné prostory využívají, atd.;
- Rozvíjet zapojení občanů a využívat další nástroje, které umožní obyvatelům a uživatelům se zapojit, například formou auditů bezpečnosti;
- Rozvíjet potenciál obchodních aktivit, které jsou prováděny na veřejném prostranství, pro přípravu politik v oblasti prevence kriminality;
- Rozvíjet kooperační partnerství mezi městskými službami, různými obchodními aktivitami, které jsou prováděny na veřejném prostranství, a dalšími místními partnery za účelem dosažení ještě účinnějšího řízení města.

S ohledem na to, že:

- Města, školy, rodiny a podniky jsou všechny formovány pozitivními vztahy, které vytvářejí vazby prostřednictvím četných emočních závazků či zájmů; je třeba vzít v úvahu, že se v těchto institucích mohou objevit i negativní případy, ať už jde o spory, napětí, konflikty, rozvoj pocitů nejistoty či dokonce násilí;
- V těchto situacích může mediace přispět k obnovení pozitivní komunikace, vytváření a obnovy těchto vazeb, předcházení násilí a pokojnému řízení a řešení konfliktů;
- Mediace je považována jak za mocnou reakci na negativní události, tak i za kulturu samu o sobě. Jedná se o volný, přímý, rychlý proces, který není nákladný a který je efektivní. Může mít podobu sociální, rodinné nebo právní mediace;
- Mediace je jedním z řešení, kterou se řada měst rozhodla aplikovat.

My, evropské místní úřady, předkládáme následující doporučení pro budoucnost prevence:

- Místní úřady by měly potvrdit své politické odhodlání podporovat a usnadňovat provádění mediace;
- Nutnost systematického partnerství je třeba zdůrazňovat společně se zapojením občanské společnosti do opatření a reflexe týkající se mediace;
- Je třeba připomenout, že vzdělávání a zvyšování povědomí o mediaci jsou nutné pro dosažení její účinnosti a jsou jádrem úspěchu, zejména v místních obcích a ve školách;
- Měla by být zahájena mezinárodní iniciativa, která by mediaci podporovala. Mohla by být iniciována ze strany OSN, například jako mezinárodní rok mediace.

V následujících letech se zavazujeme:

- Vytvářet prostory pro mediaci a mírové řešení sporů na místní úrovni, přístupné všem za přítomnosti vyškolených a kvalifikovaných mediátorů (placených i dobrovolných) se schopností splnit požadavky, které mediace vyžaduje.

Zapojení obyvatel do bezpečnosti

S ohledem na to, že:

- Města jsou nejen místa zajišťující hospodářský rozvoj, ale jsou to také místa pohybu a mobility, a veřejné prostory jsou místa pro diskusi a debaty;
- Participace občanů je zdrojem udržitelné demokracie a soudržnosti, které jsou potřebné zejména v době hospodářské a sociální krize, neboť bezpečnost se týká každého;
- I když institucionální kultura bezpečnosti po dlouhou dobu ignorovala hlas občanů, jejich participace se stala klíčem k modernizaci veřejných politik, zejména těch, které se týkají městského plánování. Konzultace názorů s obyvateli je faktorem, který pomáhá místním úřadům v procesu rozhodování;
- Existují početné skupiny obyvatel, místních sdružení a dobrovolných organizací, které vzbuzují naděje na participaci občanů při vytváření bezpečnostní politiky. Nicméně, jsou zde i obavy z nebezpečí posunu k populismu.

My, evropské místní úřady, předkládáme následující doporučení pro budoucnost prevence:

- Vzhledem k tomu, že správy nemohou vždy předvídat potřeby a očekávání občanů týkající se otázek bezpečnosti, měly by se nové způsoby řešení problémů hledat prostřednictvím procesu participace občanů;
- Místní úřady by měly tento proces participace podporovat, neboť ten přispívá občanům nejenom k pocitu sounáležitosti se svou obcí, ale vytváří i vazby mezi členy této obce a pomáhá rozptýlit ochromující logiku strachu;
- Místní úřady by měly, prostřednictvím stálého a kreativního dialogu s občany, podporovat společnou sociální odpovědnost při rozhodnutích týkajících se bezpečnosti, která začíná společnou definici pojmu "bezpečnost";
- Tento dialog by měl být veden a organizován institucemi zahrnující všechny občany, a to nejenom přes zastoupené skupiny a bez vyloučení spontánnějších forem mobilizace, dokonce i protestů;
- Výměna by měla být dlouhodobým procesem s cílem zajistit kontinuitu opatření, která bude zajištěna prostřednictvím dalších programů participace a následným podáváním zpráv;
- Řešení, která tento dialog nabízí, by měla podnítit veřejné aktivity v procesu společného budování, a neměla by být považována pouze za poskytované služby; navíc je třeba vzít v úvahu informace pocházející od obyvatelstva a v žádném případě by neměly být zkracovány v důsledku administrativních a řídicích omezení;
- Bezpečnostní záležitosti projednávané s občany musí mít široký záběr a musí zahrnovat sociální politiky, otázky týkající se mládeže, kultury, městského plánování a údržby města, protože všechna tato témata jsou řešena v rámci bezpečnostní politiky a řízení;
- Občané - dobrovolníci musí být kontinuálně zapojeni do přípravy opatření v oblasti veřejné bezpečnosti, včetně občanů - mediátorů, místních zástupců a lídrů opatření, aniž by byla nahrazena policejní složka. Nutné je trvat na řadě bezpečnostních opatření, která jsou minimálními jasnými atributy, a to na základě písemných protokolů, dohledu, vybavení a odpovídajícího školení poskytovaného obcí.

V následujících letech se zavazujeme:

- V našich městech: povzbuzovat a podporovat zapojení občanů do různých aspektů bezpečnostní politiky a do plánování strategií pro realizaci a průběžné vyhodnocování konkrétních opatření;
- Vytvořit pracovní skupinu v rámci sítě EFUS za účelem výměny osvědčených postupů v oblasti participace obyvatel; pracovní skupina bude definována a bude postupovat podle doporučení uvedených výše;
- Podporovat proces uzavírání „paktů“ nebo smluv mezi občany a institucemi s cílem podpořit sdílení strategie, ve které je každé opatření integrováno do společného dokumentu, ke kterému mají přístup všichni.

Policie jako prostředník v prevenci

S ohledem na to, že:

- Většina městských oblastí řeší bezpečnost a bezpečnostní otázky z mnoha aspektů, místní orgány musí spolupracovat a koordinovat svou činnost s policií s cílem nalézt řešení prostřednictvím sdílení místních znalostí a posilování vztahu policie s obyvatelstvem;
- Místní úřady musí usilovat o zajištění bezpečného životního prostředí ve městech a současně řešit různé požadavky občanů; rozšiřování území a růst neformálních oblastí; správu veřejného prostoru; pohotovost; omezené zdroje; nerovnost; začleňování přistěhovalců, uprchlíků a menšin; zranitelnost žen a dětí; a také složité nadnárodní zločiny, jako je například počítačová trestná činnost; drogy, zbraně a obchodování s lidmi a terorismus.
- Místní úřady hrají důležitou roli a musí spolupracovat s policií, aby společně našly řešení. To vyžaduje společnou znalost místního prostředí a posílení vztahů mezi policií a obyvatelstvem.

My, evropské místní úřady, předkládáme následující doporučení pro budoucnost prevence:

- Místní úřady by měly být uznány jako prostředník mezi policií a občanskou společností, jejichž úlohou bude pomoci zlepšit a posílit vztahy mezi policií a obyvatelstvem;
- Místní úroveň by měla podpořit výměnu informací a zároveň respektovat lidská práva;
- Místní úřady by měly spolupracovat s policií při navrhování integrovaných přístupů k bezpečnosti a prevenci, které řeší složitost městských oblastí a městskou kriminalitu;
- Policie musí respektovat zákony a lidská práva s cílem vybudovat u obyvatel důvěru a provádět svou práci efektivním způsobem;
- Správy by měly přijmout, modifikovat anebo podporovat strategie, včetně policejních strategií, které jsou založeny na prevenci a informovanosti díky faktům a které jsou navrženy, realizovány, monitorovány a vyhodnocovány díky spolupráci řady institucí.

V následujících letech se zavazujeme:

- Rozvíjet a posilovat formálního partnerství v oblasti městské bezpečnosti mezi místními úřady, policií a dalšími orgány s cílem zlepšit prevenci a bezpečnostní plány založené na faktech;
- Zavádět integrující strategie prevence a kodexy chování do policejních struktur a odborné přípravy;
- Organizovat regionální a mezinárodní akce pro policii a místní úřady z různých městských oblastí s cílem podělit se o své zkušenosti a rozvíjet společné iniciativy;
- Vytvářet akční programy s cílem spojit policii a obyvatelstvo, zejména mladší věkové skupiny.

Prevence opětovného páchání trestných činů

S ohledem na to, že:

- Společnosti, které jsou postaveny na principech sociálního začleňování, nejlépe chrání obce před bezprávím a strachem, které způsobuje trestná činnost; z toho vyplývá, že trest odnětí svobody by měl být považován za poslední instanci v systému trestního soudnictví;
- Vždy by měla být preferována alternativní řešení k vazbě;
- Je nutné uznat, že úloha měst je důležitá nejen při hledání alternativ k trestu odnětí svobody, ale i v procesu znovuzачlenění bývalých vězňů do společnosti, a to ve spolupráci se soudními institucemi, jak již bylo uvedeno v předchozích doporučeních²;

My, evropské místní úřady, předkládáme následující doporučení pro budoucnost prevence:

- Služby a instituce občanské společnosti by měly být bývalým vězňům snadno přístupné, neboť sociální začlenění snižuje riziko recidivy. Motivace a příležitosti pro bývalé delikventy, aby mohli společnosti uhradit škody a poznat občanství pozitivním způsobem, by měly být výrazně podporovány;
- Místní úřady by měly upřednostňovat mnohostrannou spolupráci mezi policií, probačními službami, organizacemi zaměřenými na oběti, poskytovateli restorativní justice a dalšími městskými a místními agenturami. Tato mnohostranná spolupráce by měla usilovat o to, aby naplnila komplexní potřeby bývalých pachatelů v procesu opětovného začleňování do společnosti, stejně jako potřeby obětí a obcí;
- Vzhledem k současné tendenci, převládající v mnoha zemích, přistupovat k tvrdším trestům, musí místní úřady vysvětlovat, že je nutné investovat do nápravy pachatelů, a to ze strany mnoha institucí. Rovněž musí vysvětlovat, že probace hraje klíčovou úlohu. Tento krok je třeba učinit na politické úrovni, stejně jako i na úrovni široké veřejnosti, s cílem získat důvěru komunity;
- Aby bylo možné v těchto oblastech sledovat pokrok, je třeba provést základní studie co nejdříve. Hodnocení se provádí po uplynutí pěti let.

V následujících letech se zavazujeme:

- Zvyšovat povědomí místních samospráv o významu posílení a zapojení se do multiinstitucionálních přístupů, které se zabývají pachateli trestné činnosti v komunitě a poskytují pomoc a podporu obětem trestných činů;
- Navázat partnerství s evropskými profesními organizacemi v oblasti probace, vězeňství, restorativní justice, obětí, policie atd. s cílem nadále podporovat myšlenku multiinstitucionální spolupráce;
- Vytvořit pracovní skupinu, která připraví konkrétní návrh, jak toho dosáhnout.

² „Úloha měst v boji proti nedostačující bezpečnosti“, rezoluce Výkonného výboru Efus, Nantes 2011

Genderový přístup a prevence násilí vůči ženám

S ohledem na to, že:

- Vraždy žen se staly jednou z hlavních příčin násilné smrti mezi ženami³. Vražda žen je často důsledkem řady sexuálního násilí a násilných útoků;
- Ženy jsou v ohrožení, a to jak v soukromých, tak i na veřejných prostranstvích. Násilí páchané muži na ženách ve veřejném a soukromém prostředí je třeba považovat za dva projevy stejného jevu: v obou případech je násilí založeno na nerovnosti, která charakterizuje vztahy mezi muži a ženami⁴;
- Místní úřady mohou hrát důležitou roli v prevenci násilí vůči ženám a zvyšování všeobecné bezpečnosti žen. Zesílené sankce v těchto případech by mohly být užitečné, ale tento jev - možná více než jiné formy trestné činnosti - lze řešit účinněji pomocí preventivního přístupu.

My, evropské místní úřady, předkládáme následující doporučení pro budoucnost prevence, aby:

- Násilí páchané na ženách muži zákony všude rozpoznávají a odsuzují. Nutné je zesílit úsilí o více standardizovaný evropský právní rámec;
- Větší úsilí by mělo být věnováno výzkumu jak na místní, tak i národní úrovni - včetně provádění specializovaných průzkumů o viktimizaci a zajištění, aby údaje týkající se vražd žen byly úplné a aktuální. V současné době nejsou dostupné údaje v mnoha evropských zemích pro politické představitele spolehlivé nebo užitečné;
- Represivní, preventivní, trestní a občanskoprávní nebo administrativní prostředky na ochranu žen by měly být dále rozvíjeny a lépe koordinovány;
- Místní úřady musí být zapojeny do přípravy strategií boje proti násilí na základě pohlaví. Jejich úloha v oblasti prevence a pomoci obětem musí být uznána a silně podporována ze strany národních vlád a Evropské unie.

V následujících letech se zavazujeme:

- Dále zvyšovat povědomí mezi místními úřady, národními vládami a mezinárodními institucemi s cílem zajistit, aby političtí představitelé byli odpovědní za implementaci legislativy vycházející z těchto doporučení;
- Zajistit, aby prevence násilí na základě pohlaví byla na programu prioritou a vytvářet a zdokonalovat nové a stávající nástroje k boji proti násilí na základě pohlaví. To by mělo zahrnovat i společnou odbornou přípravu policistů a sociálních pracovníků;
- Podporovat genderový přístup ve všech politikách v oblasti městské bezpečnosti, které nemají být považovány za zvláštní, samostatné politiky;
- Ustavit pracovní skupinu v rámci sítě EFUS zaměřenou na násilí na základě pohlaví s cílem pomoci místním úřadům sledovat tento fenomén na evropské úrovni, výměny osvědčených postupů a hledání řešení, která mohou být přizpůsobena

³ Zpráva o prioritách a základní rysy nového politického rámce Evropské unie pro boj proti násilí páchanému na ženách, Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví, Evropský parlament (2010/2209 (INI)).

⁴ Budování inkluzivních měst a obcí: Deklarace z Dillí o bezpečnosti žen, 2010.

místním podmínkám;

- Zabývat se prevencí násilí páchaného na ženách od nízkého věku, zejména pokud jde o vztahy mezi chlapci a dívkami.

Násilí ve školách a předčasné ukončení školní docházky

S ohledem na to, že:

- Škola podporuje poznávání života ve společnosti a respektování pravidel a autorit, ale zároveň i odráží naši společnost, včetně jejích násilných atributů. Slovní nadávky a fyzické týrání, anti-sociální chování, obtěžování; tyto všechny jevy se vyskytují jak ve škole, tak i v okolí města;
- Škola selhává ve svém poslání, když se nepostará o školní odpadlíky;
- Násilí ve školách a předčasné ukončování školní docházky nelze řešit jako izolované jevy;
- Školy jsou součástí města a musí být při tvorbě místní bezpečnostní politiky vzaty v úvahu;
- Budoucnost prevence, jinými slovy udržitelná prevence, je nepochybně spojena se školami.

My, evropské místní úřady, předkládáme následující doporučení pro budoucnost prevence:

- Školy musí být spíše inkluzivní než exkluzivní a jejich cílem by mělo být starat se o všechny a vytvářet klidnou atmosféru, a proto by měly usilovat jak o blaho studentů, tak i ostatních pracovníků ve školství;
- Škola je partnerem v kultuře prevence, která by měla umožnit studentům, aby se od útlého věku učili občanství, zákonnosti a rovnocenné mediaci, která by se měla zabývat genderovou problematikou a měla by podporovat zaměstnance tím, že jim bude pomáhat rozvíjet dovednosti pro řízení každodenních konfliktů a krizových situací;
- Koncepce alternativních trestů jako součást vzdělávacího procesu ve školách by měla být důkladně promyšlena, a to zejména pokud jde o základní otázku podpory obětí a nápravy způsobených škod;
- Místní úřady by měly být do školní výuky a vzdělávání zapojeny a ve spolupráci s rodiči by měly pracovat na zlepšení: město je skutečně součástí oblasti vzdělávání, zejména prostřednictvím otázek občanství;
- Dítě by mělo být chápáno ve své celistvosti a za tímto účelem by různí aktéři ve vzdělávacím řetězci, včetně politiků, učitelů, rodičů, sdružení, sociálních pracovníků, a policejních úředníků, měli využívat písemné protokoly vymezující společné odpovědnosti, a to na základě silného a trvalého partnerství;
- Osvědčené postupy založené na vědeckém výzkumu, zejména studentských obětí, a průzkumech mezi zaměstnanci, by měly být podporovány;
- Politiky školní docházky založené na potřebách mladých lidí za účelem profesní integrace by měly být rovněž podporovány.

V následujících letech se zavazujeme:

- V každém možném případě pomáhat s dohledem a monitorováním programů pro mladé lidi, kteří jsou ohroženi předčasným odchodem ze školy;
- V rámci sítě EFUS rozvíjet a vyměňovat informace o osvědčených postupech a

stávajících systémech v Evropě;

- Zlepšovat proškolení zaměstnanců tak, aby adekvátně reagovala na násilné situace, a rozvíjet účinná preventivní opatření, která mohou vyvolat pozitivní chování a postoje.

S ohledem na to, že:

- Aktivní účast ve sportu představuje významný nástroj pro sociální soudržnost a prevenci kriminality, kromě toho je cenným prostředkem pro využití volného času a platformou pro osobní úspěchy;
- Významné sportovní akce představují pro místní úřady jak výzvy, tak i příležitosti;
- Od Zaragozského manifestu byla úspěšně přijata řada opatření s cílem zajistit, aby sportovní akce byly bezpečné a příjemné;

My, evropské místní úřady, předkládáme následující doporučení pro budoucnost prevence:

- Zavázat se rozvíjet přístupná sportoviště s cílem, aby všichni občané, včetně mladých lidí a menšin, je mohli plně využívat;
- Kombinovat rozvoj amatérského sportu se vzděláním v oblasti občanských hodnot za účelem odstranění násilí, rasismu a nenávisti mezi sportovci, rodiči a diváky;
- Vytvořit vazby mezi profesionálním sportem, amatérským sportem a komunitou prostřednictvím iniciativy "otevřený stadión"⁵;
- Pochopit, že příznivci a jejich organizace jsou důležitou součástí místních komunit a že sportovní akce jsou organizovány nejen pro ně, ale také s nimi;
- Usnadnit otevřený dialog mezi sportovními příznivci, jejich organizacemi a kluby s vedením sportovní organizace (např. prostřednictvím "podporovatelů Charty") a místními úřady a policií;
- Zvážit potřebu a zájmy místních obyvatel při organizování sportovních akcí a snažit se do akce je zapojit;
- Zajistit, aby bezpečnostní síly uplatňovaly posouzení rizika, a přijmout strategii postupně reagující na situaci

V následujících letech se zavazujeme:

- Vytvářet spravedlivé a udržitelné vztahy s místními podpůrnými skupinami, což jim umožní převzít určitou odpovědnost za bezpečnost a zábavu na místních sportovních akcích;
- Zajistit potřebné školení pro příslušné zaměstnance odpovědné za sportovní akce, rozvíjet kulturu sportu ve městě a umožnit plné využití osvědčených postupů získaných v rámci sítě Efus⁶;
- Posílit spolupráci mezi tematickou pracovní skupinou sítě EFUS "Cíl" a Stálou komisí Rady Evropy, stejně jako i dalšími iniciativami realizovanými Evropskou komisí.

⁵ CÍL: Prevence násilí ve sportu. Průvodce pro města. Efus, červenec 2012, kapitola 9 "Oblasti sledované veřejností."

⁶ *op. cit.*

Umění, kultura a prevence

S ohledem na to, že:

- Umění a kultura hrají roli v prevenci a městské bezpečnosti, protože jsou nezbytnou součástí lidského rozvoje;
- Umění a kultura jsou propojeny s prevencí trestné činnosti, neboť pomáhají zabránit izolaci a sociální fragmentaci a vytvářejí příznivé a spravedlivé životní podmínky - stejně jako i pracovní příležitosti;
- Hudba, výtvarné a aplikované umění hrají ústřední roli v aktivitách prováděných s dětmi a mladými lidmi, a to zejména v jejich schopnosti posilovat nové sociální praktiky, které umožňují dát dětem pocit, že patří do skupiny, s nimiž sdílí společný cíl, což je povzbuzuje, aby se podílely na životě společnosti;
- Umění a kultura mohou být zásadními prvky pro pachatele trestné činnosti a oběti.

My, evropské místní úřady, předkládáme následující doporučení pro budoucnost prevence:

- Naše veřejné politiky by měly poskytnout dostatečné finanční a lidské zdroje, aby kultura se mohla stát součástí celkové strategie, ve které je využívána jako prostředek individuálního a kolektivního rozvoje, mírového soužití, sociální soudržnosti a začlenění a demokracie;
- Kulturní a umělecké postupy musí být považovány za způsob, jak rozpoznat a ocenit dovednosti zranitelné, nejisté a marginalizované populace;
- Naše veřejné politiky musí přispívat k prezentaci výsledků uměleckých postupů a vyhodnocení, co společnosti přinášejí;
- Kulturní akce a projekty by neměly být vyhrazeny na dobu, kdy všechny ostatní programy selžou, ale měly by být realizovány jako součást dlouhodobé strategie prevence;
- Experimentální postupy a příklady úspěchu by měly být propagovány na mezinárodní úrovni, aby tak inspirovaly velké mezinárodní a národní organizace k přijetí legitimních politik v oblasti prevence;
- Je nutné zohlednit náměty a perspektivu cílových skupin, aby se tak zabránilo, že budou odsunuty na okraj společnosti;
- Měly by být iniciovány místní programy s cílem obnovit ve společnosti mezigenerační vazby a zlepšit kvalitu života všech obyvatel.

V následujících letech se zavazujeme:

- Propojit kulturní politiky v obcích s jejich celkovou strategií prevence a začlenit problematiku prevence do kulturních politik;
- Posílit partnerství, které umožní, aby na místních úrovních byly cíle a prostředky sdíleny. Taková partnerství by zahrnovala institucionální a asociativní kulturní subjekty a shromažďovala by talenty a dovednosti, které nejlépe vyhovují cílům;
- Vytvářet a stále přispívat k internetové platformě, která umožní mezinárodní výměnu při hodnocení akcí a politik.

S ohledem na to, že:

- Evropa je světovou špičkovou turistickou destinací. Odvětví cestovního ruchu představuje masivní objem komerčních a sociálních výměn a je jedním z pilířů našich ekonomik a významným prostředkem pro sociální rozvoj;
- Úspěch či neúspěch turistické destinace závisí částečně na schopnosti města zajistit, aby bylo pro turisty bezpečné: pokud je město pokládáno za bezpečné, má velkou výhodu před svými konkurenty v odvětví cestovního ruchu;
- Místní úřady mají v celé Evropě podobné problémy, a to bez ohledu na druh cestovního ruchu, kterým město přitahuje. Turisté mohou být pro některé pachatele trestných činů snadným cílem: jako oběti potřebují okamžitou pomoc a specifické služby. Turisté mohou být i původci antisociálního chování, a sami mohou dokonce páchat určité druhy trestné činnosti.

My, evropské místní úřady, předkládáme následující doporučení pro budoucnost prevence:

- Místní preventivní a bezpečnostní politiky v turistických destinacích by měly zahrnovat strategie pro zajištění vysoce kvalitního, bezpečného a udržitelného cestovního ruchu, které budou vytvořeny jako výsledek sdílené auditního procesu na místní úrovni a které budou podloženy informacemi z vědeckého výzkumu;
- Tyto strategie by měly vzít v úvahu, že turisté jsou dočasní občané s právy a povinnostmi, a kteří se během svého pobytu mohou stát oběťmi či pachateli trestné činnosti;
- Měla být připravena optimální řešení přizpůsobená mobilitě turistů;
- Měla by se navazovat místní partnerství, jejichž společným cílem bude zajištění bezpečnosti ve městě a služeb cestovního ruchu; partnery by měly být zejména policejní organizace, útvary zaměřených na podporu obětí, soukromý sektor, atd.;
- Mělo by se usilovat o vzájemně prospěšná partnerství veřejného a soukromého sektoru;
- Zapojení místního obyvatelstva by se mělo podporovat, občané by si měli být vědomi, že v prevenci trestné činnosti a protispolečenského chování souvisejících s cestovním ruchem mohou hrát svou roli;
- Mezinárodní spolupráce by měla být podporována, zejména v otázkách týkajících se bezpečnosti a cestovního ruchu: spolupráce by se měla navazovat mezi městy, policií, mezinárodními organizacemi jako je například Evropská komise a Světová organizace cestovního ruchu.

V následujících letech se zavazujeme:

- Rozvíjet a podporovat osvědčené postupy pro zajištění bezpečnějšího cestovního ruchu ve městech;
- Rozvíjet a podporovat společné indikátory pro hodnocení stupně bezpečnosti politiky cestovního ruchu;
- Vypracovat řadu řídicích principů pro bezpečný cestovní ruch.

Závislost a drogy

S ohledem na to, že:

- Členové naší společnosti konzumují psychotropní látky, a to jak legální, tak i nelegální; tato konzumace by měla být kontrolována, aby se zabránilo zneužívání návykových látek, které škodí jak zdraví uživatelů, tak i sociální soudržnosti;
- Tohoto cíle nelze dosáhnout bez vyvážené a vzájemně provázané aplikace bezpečnosti a politiky veřejného zdraví;
- Represivní politika by se měla zaměřit na nelegální obchodní trhy, a nikoliv na uživatele;
- Místní úroveň hraje svou roli při realizaci strategických opatření a experimentálních programů, a to jak pro uživatele, tak i pro obyvatelstvo obecně;
- Místní úřady by měly mít finanční prostředky na zavádění nových nástrojů a měly by být schopny udržet úspěšné postupy;
- Je nutné znovu potvrdit principy Zaragozského manifestu, (2006), Vídeňské deklarace (2010), Pražské deklarace (2010) a rezoluce Demokracie, města a drogy II (2011).

My, evropské místní úřady, předkládáme následující doporučení pro budoucnost prevence:

- Přístup k drogám a drogová závislost by měla být založena nikoliv na ideologii či morálce, ale na realitě konzumace drog a na analýze faktů, zejména pak na výsledcích vědeckých posouzení prováděných Evropskou komisí prostřednictvím Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA);
- Správná rovnováha musí být nastolena mezi péčí, prevencí, integrací, snižováním rizik a prevencí nezákonného obchodování;
- Musí být zaveden postup pro regulaci spotřeby legálních a nelegálních látek. Tento proces musí být zakotven jak v sektoru veřejného zdraví, tak v sektoru bezpečnosti;
- Obyvatelstvo by mělo být zapojeno do všech fází přípravy těchto politik, zejména pak uživatelé látek;
- Spolupráce na evropské úrovni musí být posílena.

V následujících letech se zavazujeme:

- Prostřednictvím sociálních, občanských a zákonných strategií inovovat boj proti obchodování s drogami a proti násilí, které z něho vyplývá;
- Proškolení pracovníky v sociální a kulturní oblasti s cílem rozvíjet globální, soudržné a účelové politiky týkající se k drogové závislosti.

S ohledem na to, že:

- Město je v noci využíváno různě: potřeby a požadavky občanů nejsou stejné jako ve dne, a proto problémy a případná řešení musí tyto rozdíly reflektovat. Občané mají často pocit nejistoty a úzkosti z nočního města, ale ty jsou jen částečně založeny na skutečné trestné činnosti;
- Budování zábavních prostor a nadměrná konzumace alkoholu má důsledky jak z hlediska zdraví, tak i bezpečnosti;
- Velký počet evropských měst, zejména pak studentských měst, se potýká s velkými problémy při správě nočního života města v době, kdy veřejné služby jsou vykonávány na nižší úrovni;
- Tato města však musí zdůraznit, že jejich noční život je výhodný, neboť přitahuje cestovní ruch a může mít významný dopad na jejich místní ekonomiky;
- Města musí být dobře organizována a usilovat o zajištění rovnováhy mezi spánkem, prací a zábavou pro své občany, a současně o zachování kvality nočního života ve městě.

My, evropské místní úřady, předkládáme následující doporučení pro budoucnost prevence:

- Společnou vizi nočního života je třeba hledat společně se všemi zapojenými partnery, zejména mezi obcí a nočními kluby a bary, s cílem vytvořit vzájemně prospěšné situace;
- Tato sdílená vize by měla být realizována například v Chartě o nočním životě, formou závazků ke společným cílům. Je třeba zpracovat Akční plán poskytující řešení, která mohou být aplikována globálně; musí být definovány i komunikační strategie;
- V oblasti zdraví a bezpečnosti by měla být zavedena opatření týkající se prevence a snižování rizik a ty by měly být dále definovány, pokud jde o regulační a právní úkony.
- Od počátku realizace projektů týkajících se veřejných prostor je třeba se zabývat územním plánováním a architekturou a zohledňovat jak prostorové dimenze těchto veřejných ploch, tak i způsoby, jakým budou využívány a obsazovány v noci;
- Agentury by měly iniciovat anebo dohlížet na kulturní a zábavní aktivity, zvyšovat povědomí a působit jako zprostředkovatel. Pomohou zmírnit napětí, snížit pocit nejistoty, snížit rizika, zvýšit kvalitu nočního života a provázanost s denními službami;
- Tyto agentury, ať už se jedná o profesionály nebo dobrovolníky, by měly mít přístup k odpovídající odborné přípravě a vybavení;
- Specifické vzdělávání pracovníků v nočních klubech a barech by mělo být prováděno s cílem pomoci jim řešit zdravotní a bezpečnostní problémy způsobené zákazníky, jejichž chování představuje riziko;
- Je třeba se zabývat otázkami specifickými pro veřejnou dopravu s cílem kontrolovat pohyb lidí v noci a snížit počet dopravních nehod způsobených alkoholem.

V následujících letech se zavazujeme:

- Na evropské úrovni: rozvíjet kulturu prevence rizik v oblasti zdraví a bezpečnosti souvisejících s nočním životem na veřejných prostranstvích, a to prostřednictvím stálé výměny nejslibnějších iniciativ;
- V rámci pracovní skupiny členských měst sítě EFUS: definovat sadu kritérií pro hodnocení cílů k označení udržitelného a vysoce kvalitního nočního života, který je součástí celkové strategie veřejného pořádku a zdraví;
- Podporovat debatu o ceně alkoholu na evropské úrovni a zapojit odvětví výroby alkoholu, noční kluby a bary do preventivních opatření.

S ohledem na to, že:

- Kolektivní násilí se vyskytuje v mnoha evropských městech. Zde je třeba kolektivní násilí definovat jako pouliční násilí způsobené skupinami mladých lidí, včetně anti-sociálního chování, obtěžování a nevychovanosti. Tento jev je zcela odlišný od problémů výtržnictví, politického násilí, terorismu a organizovaného zločinu;
- Pocit nedostatečné bezpečnosti způsobený těmito akty násilí vyústil ve zpřísnění právního rámce a zvýšení počtu trestů odnětí svobody vynesných proti pachatelům kolektivního násilí;
- Kolektivní násilí je pácháno více či méně organizovanými skupinami a může se projevat v různých formách, jako je například obtěžování a antisociální chování. Tento jev se již nekonzentruje jen v městských oblastech, ale i ve venkovských a příměstských oblastech;
- Násilí je způsobeno mnoha faktory. Pokud se nahromadí, zvyšují riziko připojení se ke skupinám typu gangu a zapojení se do kolektivního násilí;
- Problematické skupiny většinou sdružují mladé lidi ze znevýhodněného prostředí, pro které je připojení se ke gangu často strategií kompenzace jako reakce na jeden či více nedostatků (identita, materiál, sebeúcta, uznání, atd.) a na sociální vyloučení;
- Tyto problémy nelze v dlouhodobém horizontu řešit bez preventivních opatření jako reakce na tyto nedostatky.

My, evropské místní úřady, předkládáme následující doporučení pro budoucnost prevence:

- Na tyto problémy je třeba komplexně reagovat. Tato reakce by se neměla omezovat jen na soudní reakci, ale měla by i zahrnovat občanskou, sociální a územní dimenzi;
- Je třeba být opatrný na nebezpečí stupňování penalizace, a to zejména v době krize a hrozícího rizika;
- Je důležité i nadále investovat do prevence, a to i v dobách rozpočtové krize, neboť škrtý v této oblasti způsobují společnosti vyšší dlouhodobé náklady;
- Strategie reagující na tento fenomén by měly být zpracovány s využitím vstupních informací ze strany místních partnerství, včetně všech institucionálních a komunitních partnerů;
- Je třeba zamezit stigmatizaci těchto skupin mladých lidí; jinak to přispěje k jejich posílení. Tyto skupiny by spíše měly být zapojeny do hledání řešení, jejich dovednosti by měly být oceněny, v úvahu by rovněž měly být vzaty vztahy mezi chlapci a dívkami, a dále by tyto skupiny měly být podporovány při hledání své cesty ve společnosti.

V následujících letech se zavazujeme:

- Identifikovat intervenční metody v oblasti restorativní justice, přístupů založených na komunitě a rodině, individuálních i kolektivních přístupů, stejně jako i včasné prevence a zamezení systematických represivních řešení;
- Hledat prostředky pro aktivity pomocí pojmu "dobré jméno", image, prostřednictvím sociálních sítí a médií;

- Podporovat partnerství a "neformální a denní diplomacii" s těmito skupinami mladých lidí v jejich prostředí s cílem začlenění a nikoliv sociální kontroly;
- Poskytovat příležitosti k úniku z kultury gangu, a to zejména prostřednictvím zaměstnání, stejně jako i využití příležitostí v sociální ekonomice.

S ohledem na to, že:

- Zvýšená urbanizace a vysoká hustota obyvatelstva ve městech vystavuje občany rizikům, kterým je nutno zabránit a řídit je, ať už jsou tato rizika přirozená nebo způsobená člověkem, a nebo zda k nim dochází opakovaně nebo jednorázově;
- Městskými riziky a denní nedostatečnou bezpečností se zabývají místními úřady a starosta nejčastěji nese odpovědnost za civilní ochranu;
- Tato městská rizika vyžadují postupy pro řešení krizí, které se od každodenního řízení bezpečnosti liší;
- Je nutné přijmout principy kampaně Mezinárodní strategie pro omezování důsledků katastrof (UNISDR) nazvané "Budování odolných měst - moje město se připravuje!", která podporuje místní společenství v posilování jejich kapacity pro odolávání katastrofám, včetně nástrojů pro měření jejich pokroku⁷.

My, evropské místní úřady, předkládáme následující doporučení pro budoucnost prevence:

- Je třeba vyvinout metody integrovaného řízení a strategie pro prevenci a rozvoj odolnějších měst, se zahájením na místní úrovni, ale v úzké spolupráci s národní a mezinárodní úrovní;
- Tento integrovaný přístup k řízení rizik na úrovni individuálního města by měl být pravidelně hodnocen;
- Pro řízení rizik a katastrof by měla být ustavena struktura, jedinečná pro každé město; například útvar pro lokální krize s cílem zajistit dobrou koordinaci a řízení zdrojů;
- Tento integrovaný přístup by měl být rozvinut, nejen při řízení rizik, ale také při plánování a přípravě na ně;
- Zdroje by měly být společné nejenom na místní úrovni, ale také na regionální úrovni, jak ukazuje příklad přeshraniční spolupráce;
- Občanská společnost, partneři ze soukromého sektoru, například dopravní společnosti, malé a střední podniky, podniky, stejně jako místní obyvatelé, by se na prevenci a řízení těchto rizik a hrozeb měli podílet.

V následujících letech se zavazujeme:

- Najít způsoby, jak informovat a školit místní úřady, aby se staly partnery při snižování a řízení rizik.

⁷ Jak učinit města odolnějšími: Příručka pro lídry místní správ
<http://www.unisdr.org/campaign/resilientcities/toolkit/handbook>

Využití technologií v prevenci

S ohledem na to, že:

- Stále širší využívání nových technologií změnilo naše životy a naše města, která se stávají "digitálními" a "chytrými" městy;
- Města jsou otevřená možnostem, které nové technologie poskytují ke zlepšení soužití, bezpečnosti a života občanů, ale jsou si rovněž vědoma rizik, která představují pro základní občanská práva a etiku;
- Technologie poskytuje městům nové nástroje, které musí být zvoleny tak, aby doplňovaly existující zdroje, a podle jejich užitečnosti a účinnosti ve vztahu k dané situaci;
- Svoboda a bezpečnost jsou úzce spojeny v přístupu založeném na respektování lidských práv;

My, evropské místní úřady, předkládáme následující doporučení pro budoucnost prevence:

- Je třeba zajistit, aby použití těchto moderních nástrojů nevedlo ke komplexním příčinám zanedbávání základní bezpečnosti a redukování prevence kriminality pouze na řízení technických úkolů;
- Při obecném použití dohledových technologií je třeba dodržovat principy Charty pro demokratické použití kamerového dohledu⁸. Mezi ně patří princip zákonnosti, nezbytnosti, přiměřenosti, transparentnosti, odpovědnosti, nezávislého monitorování a participace občanů;
- Tyto principy by měly být zohledněny na počátku projektu, který se týká používání nových technologií, a to ve všech fázích jeho realizace; opatření na ochranu soukromí by měla být zahrnuta do skutečného designu dohledových systémů;
- Je třeba využít příležitostí, které nové technologie nabízejí, a to zejména pokud jde o převzetí odpovědnosti a participace;
- Poměr nákladů a přínosů technologií by měl být vzat v úvahu také z hlediska ochrany soukromí, a měla by být zvolena řešení, která jsou za těchto okolností méně rušivá;
 - V používání nových technologií by se neměl opomíjet lidský faktor a dále je třeba pečlivě zvažovat proškolení zaměstnanců, kteří tyto technologie používají;
 - Know-how o skutečné výkonnosti a účinnosti bezpečnostních a dohledových technologií by se mělo rozvíjet.

V následujících letech se zavazujeme:

- Implementovat *Chartu pro demokratické použití kamerového dohledu* do nových projektů, které se týkají používání dohledových technologií;
- Lépe vyhodnocovat používání dohledových technologií a přispět k rozvoji znalostí v této oblasti;
- Využít potenciál nových technologií pro lepší řízení bezpečnosti, k posílení sociální soudržnosti a umožnění občanům, aby se více zapojili do života společnosti.

⁸ *Charta pro demokratické použití kamerového dohledu*, Efus, červen 2010

Partnerství veřejného a soukromého sektoru

S ohledem na to, že:

- Veřejný a soukromý sektor stále více spolupracuje v partnerstvích, která jsou, pokud jde o výměnu znalostí a spolupráci, vzájemně výhodná;
- Soukromý sektor (místní podnikatelé nebo velké podniky) je klíčovým aktérem v rozvoji města a může přispět nejenom finančně, ale také z hlediska lidských zdrojů a odborných znalostí;
- Partnerství s veřejným sektorem je přínosné i pro soukromý sektor, neboť ten může profitovat z bezpečnějšího prostředí. Taková partnerství je však někdy obtížné navázat, a to kvůli rozdílům v profesní kultuře a v provozních režimech.

My, evropské místní úřady, předkládáme následující doporučení pro budoucnost prevence:

- Posílit spolupráci mezi veřejným a soukromým sektorem a stavět na silných stránkách každého z nich, aniž by byly zpochybněny příslušné odpovědnosti;
- Identifikovat společné cíle a priority založené na potřebách či nedostatcích v různých oblastech, jako je například institucionální moc, intervenční projekty či zpracování informací za účelem přípravy krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých programů;
- Vytvořit jasná a transparentní pravidla partnerství, která pomohou při budování či posilování důvěry mezi aktéry veřejného a soukromého sektoru;
- Zajistit, aby bezpečnost byla pojmána jako inkluzivní, se zohledněním potřeb celé společnosti a nejenom potenciálních klientů. Pro zajištění společného dobra musí být soukromý sektor součástí bezpečnostní strategie.

V následujících letech se zavazujeme:

- Zapojit širokou řadou zástupců ze soukromého sektoru a prozkoumat jejich potenciální příspěvek a očekávání od místních bezpečnostních strategií;
- Sdílet informace o veřejných a soukromých projektech týkajících se bezpečnostních strategií s cílem stanovit oblasti spolupráce;
- Připravit projekty spolupráce v rámci partnerství veřejného a soukromého sektoru s rolemi a odpovědnostmi, které odpovídají povaze, kompetencím a potenciálu zapojených subjektů;
- Podpořit (v případě potřeby) ustavení zprostředkovatelských struktur, které pomohou koordinovat a usnadňovat navazování partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem.

Vzájemné působení mezi místní, regionální a národní úrovní

S ohledem na to, že:

- Koordinace opatření mezi městy, regiony a národními vládami je klíčovým faktorem účinných a úspěšných politik, které vyhovují místním obcím;
- Města hrají přímou roli v oblasti prevence kriminality, ale jsou často příliš malá a národní vlády jsou často příliš vzdáleny od místních problémů, aby přišly s politikami, které plně vyhovují místním potřebám. Regiony musí sehrát důležitou roli jako prostředník mezi místní a národní úrovní;
- Navzdory těmto úvahám je vzájemná působnost v mnoha zemích slabá: institucionální odpor a nedostatek účinných prostředků koordinace představují překážku spolupráce na místní, regionální a národní úrovni. Důvěra občanů ve veřejné orgány je často, vzhledem k nejasnému zadání úkolů a odpovědností, nízká;
- Navíc, v posledních letech jsme mohli zaznamenat, že mnohé ústřední vlády podcenily význam zapojení místních správ do oblasti prevence kriminality, zejména pokud jde o společnost a společenství;
- Současná finanční a hospodářská krize slouží pouze ke zhoršení těchto problémů, díky podněcování hlavní role, kterou místní úřady hrají. Následně se vzájemná působnost mezi různými úrovněmi správy v oblasti prevence kriminality dále oslabuje.

My, evropské místní úřady, předkládáme následující doporučení pro budoucnost prevence, aby:

- Evropská unie by měla být do místní, regionální a národní úrovně více zapojena a měla by podporovat úsilí zaměřená na zlepšení spolupráce a koordinace mezi těmito různými úrovněmi správy;
- Úloha místních úřadů by měla v politice prevence kriminality těžit z většího uznání a měla by se vytvořit široká řada nástrojů, která by přispěla ke zlepšení jejich politik;
- Sociální politiky, bezpečnostní politiky a postupy hospodaření s půdou by měly být na stejné úrovni: k dosažení tohoto cíle je nutné aplikovat legislativu podporující integraci, nikoliv jen spolupráci, ale i společnou odpovědnost, kterou budou sdílet všechny zapojené strany;
- Regiony by se měly ujmout své role jako prostředníci mezi národní vládou a městy. Rovněž by měly i financovat konkrétní opatření, podporovat výzkum a poskytnout prostředky, díky kterým místní úřady by mohly provádět analýzy a realizovat výzkumné programy. Rovněž by měly podporovat i celoživotní vzdělávání a odbornou přípravu na celém svém území.

V následujících letech se zavazujeme:

- Posílit naše úsilí zaměřené na zvýšení povědomí mezi evropskými institucemi o potřebě specifických programů zaměřených na zlepšení spolupráce mezi různými úrovněmi správy v oblasti prevence kriminality;
- Přijmout usnesení zaměřené na problémy a otázky související s institucionální spoluprací;
- Zvýšit informovanosti občanů o různých úrovních odpovědnosti a důležitosti koordinovaných opatření.

S ohledem na to, že:

- Organizovaný zločin se nikdy neomezoval na jednu zemi; starostové evropských měst a občané si nyní uvědomili dopad mafie na města a regiony, které se dosud necítily být ohroženy.
- V současné době zločinecké organizace působí různými způsoby:
 - V regionech, které jsou známy jako historické pevnosti mafie, mafie získala přímou kontrolu nad územím použitím násilí a hrozby, ale také formou nabídky podpory, pracovních příležitostí a pomoci svým "pobočkám".
 - V jiných evropských regionech dosud nejsou zločinecké organizace tak viditelné, ale pronikly již do hospodářské sféry, například infiltrací na trhy s veřejnými zakázkami a provozováním nelegálních trhů, jako je obchodování s drogami a lidskými bytosti, prostituce, hazardní hry, atd.
- Občané od místních úředníků požadují řešení problémů týkajících se bezpečnosti ve svých městských čtvrtích, včetně těch nejvíce alarmujících, jako jsou materiální škody, obchodování s drogami a pouliční prostituce. Rovněž je třeba řešit negativní dopady, které má trestná činnost na místní hospodářství, neboť se tak často děje na úkor legitimní konkurence.

My, evropské místní úřady, předkládáme následující doporučení pro budoucnost prevence:

- Evropské instituce by měly přijmout rozhodnější opatření v boji proti organizovanému zločinu, a to nejen prostřednictvím působení policie, ale také prostřednictvím preventivních politik a podpory místních obcí;
- Mělo by být schváleno evropské nařízení o konfiskaci majetku zločineckých organizací;
- Města by měla vyvinout nástroje k analýze území a rizik; pro kontrolu veřejných trhů; pro ustavení sítě institucí, které by monitorovaly transparentnost místních podniků, a zajistily, že budou podporovány, pokud budou osloveny zločineckými organizacemi.

V následujících letech se zavazujeme:

- Města budou zadávat veřejné zakázky, stejně jako všechny ostatní programy nebo služby spadající do jejich působnosti, s větší transparentností a demokratickou kontrolou;
- Všechny institucionální úrovně budou pracovat společně, aby definovaly integrované strategie proti organizovanému zločinu v hospodářských odvětvích, která jsou pro zločinecké organizace nejvíce výhodná, ať už se jedná o tradiční nebo novější odvětví;
- Města budou občany informovat o riziku s cílem, aby se občané spíše podíleli na boji proti organizovanému zločinu, než aby usilovali o okamžitý zisk, a aby poskytli městům důležité místní informace;
- Města posílí kulturu zákonnosti a budou podporovat iniciativy zapojující celou populaci.

Odkazy

- Deklarace z Dillí o bezpečnosti žen, "Budování inkluzivních měst a obcí", Ženy ve městech, listopad 2010, Dillí;
- Lipská charta o udržitelných evropských městech, neformální jednání evropských ministrů o rozvoji měst a územní soudržnosti, květen 2007, Lipsko;
- Bezpečnost, demokracie a města, Zaragozský manifest, listopad 2006, Zaragoza
Neapolský manifest, prosinec 2000, Neapol;
- Aalborgská charta evropských měst a obcí směrem k udržitelnosti, OSN, 1994 a 2004, Aalborg;
- Evropská charta o zachování lidských práv ve městě, květen 2000, Saint-Denis;
- Obecné zásady OSN pro prevenci kriminality, Spojené národy, 2002;
- Charta evropských měst, Stálá konference evropských místních a regionálních úřadů Rady Evropy, 1992

„Města pomáhají městům“

Evropské fórum pro bezpečnost ve městech (Efus) vzniklo v roce 1987 pod záštitou Rady Evropy jako nejstarší nevládní organizace územních orgánů působících v oblasti městské bezpečnosti a prevence kriminality. Cílem naší sítě je posílit politiky v oblasti prevence kriminality a podporovat úlohu místních volených představitelů v národní a evropské politice. Efus pracuje na všech tématech týkajících se městské bezpečnosti a posiluje vazby mezi evropskými místními úřady prostřednictvím výměny osvědčených postupů a znalostí, spolupráce a školení. Rovněž slouží jako spojení mezi místními obcemi a institucemi na národní, evropské a mezinárodní úrovni. Fórum je řízeno prostřednictvím výkonného výboru složeného z 33 místních úřadů zvolených všemi členy sítě (kolem 250 měst a místních úřadů). Inspirovalo vytvoření sedmi národních fór se sídlem v Německu, Belgii, Francii, Itálii, Španělsku, Lucembursku a Portugalsku.

European Forum for Urban Security
10 rue des Montiboeufs
75020 Paříž - Francie
contact@efus.eu
www.efus.eu